

Obsah

Předmluva	5
-----------	---

ODDÍL PRVNÍ

Kapitola první

Základní rysy ekonomiky socialistické fáze komunismu	11
I. Pojetí a význam charakteristiky ekonomiky socialismu	11
II. Vymezení dvou stránek společenské výroby	16
III. Ekonomický základ perspektivy revolučního překonání epochy třídních společností a přeměny práce v komunistické společnosti	29
IV. Socialismus jako etapa přechodu od kapitalistického způsobu výroby ke komunismu	37

ODDÍL DRUHÝ

Kapitola druhá

Socialistická reprodukce. Ekonomická rovnováha a růst	61
I. Pojem socialistické reprodukce	61
II. Společenský produkt a národní důchod	62
1. Společenský produkt a produktivní práce	62
2. Faktory tvorby společenského produktu a technický pokrok	65
3. Struktura společenského produktu a národního důchodu	75
4. Rozdělování společenského produktu a národního důchodu	78
III. Tempo růstu v rozšířené reprodukci	81
1. Prostá a rozšířená reprodukce	81
2. Tempo růstu při extenzivní reprodukci	83
3. Tempo růstu při intenzivní reprodukci	87
IV. Problémy obnovy v rozšířené reprodukci	94
1. Základní pojmy	94
2. Amortizace jako zdroj rozšířené reprodukce	96
3. Obnova v podmínkách technického pokroku	98
4. Cykly obnovy	100

V. Meziodvětvová rovnováha	103
1. Úvodní poznámka	103
2. Základní konstrukce strukturálního modelu	104
3. Přímá a plná materiálová spotřeba	107
4. Plné náklady práce, plné mzdové náklady a plná fondová náročnost	108
5. Utváření konečné spotřeby	113

Kapitola třetí

Socialistická zboží výroba a tržní mechanismus 115

I. Socialistická zboží výroba	115
1. Úvodní poznámka	115
2. Pojem zboží výroby	117
3. Socialistická zboží výroba	120
II. Plánovitost, tržní mechanismus a působení zákona hodnoty	123
III. Tržní mechanismus	128
1. Dílčí tržní rovnováha	128
2. Chování spotřebitele	133
3. Volba výroby	140
4. Cena celkové rovnováhy	144

Kapitola čtvrtá

Plánovité řízení 152

I. Obecná teorie ekonomického řízení	152
1. Ekonomická rozhodování a cílovost ekonomického vývoje	152
2. Základní vztahy v procesu řízení	155
3. Struktura systému ekonomických rozhodování	160
II. Plánovitost	163
1. Pojem plánu	163
2. Plán jako cíl	165
3. Plán jako předpověď vývoje ekonomiky	167
4. Plán jako program činnosti	171
III. Centralizovaný a decentralizovaný systém plánovitého řízení	175
1. Obecná poznámka	175
2. Charakteristika centralizovaného systému	177
3. Podmínky a příčiny vzniku centralizovaného systému	179
4. Pozitivní a negativní stránky centralizovaného systému a podmínky přechodu k decentralizovanému	181
5. Decentralizovaný systém	183

Kapitola pátá

Ekonomické postavení státních socialistických podniků 190

I. Rozpor podnikových a společenských zájmů a modely řízení	190
1. Rozpornost společenských a podnikových zájmů	190
2. Základní modely řízení podniků	192
II. Koloběh fondů socialistických podniků	197
1. Cílková charakteristika	197
2. Ekonomický obrat základních fondů	198
3. Koloběh oběžných prostředků	200

III. Výrobní náklady. Vlastní náklady, hodnota nadproduktu a její rozdělení	204
1. Výrobní náklady	204
2. Vlastní náklady	205
3. Hodnota nadproduktu a její rozdělení	207
IV. Cena jako nástroj směnných procesů mezi státními socialistickými podniky	212
1. Hlavní funkce velkoobchodní ceny	214
2. Stabilita a pružnost cen	216

Kapitola šestá

Ekonomické postavení socialistických zemědělských družstev	218
I. Postavení zemědělských družstev v centralizovaném a decentralizovaném modelu řízení	220
II. Tvorba a realizace hrubé produkce a hrubého důchodu družstva	222
1. Tvorba hrubé produkce a hrubého důchodu družstva	222
2. Realizace hrubého produktu a hrubého důchodu družstva	224
III. Rozdělování a užití hrubé produkce a hrubého důchodu družstva	226
1. Rozdělování a užití hrubé produkce družstva	226
2. Čistý důchod družstva, jeho rozdělení a užití	230
IV. Otázka mimořádného nadvýrobku a diferenciální renty za socialismu	231
1. Mimořádný nadvýrobek a určování hodnoty zemědělských výrobků	231
2. Výrobní cena a diferenciální důchod	233
3. Přeměna diferenciálního důchodu v diferenciální rentu	234
4. Diferenciální renta I a II a způsob jejich odčerpávání	235

Kapitola sedmá

Vnitřní obchod a oběh zboží	238
I. Podstata a funkce obchodu za socialismu	238
II. Základní otázky plánování obchodu	239
1. Obchod výrobními prostředky	239
2. Obchod se spotřebními předměty	240
3. Služby obyvatelstvu	242
III. Význam analýzy poptávky	243
IV. Ceny a náklady oběhu	247

Kapitola osmá

Zahraniční obchod v soustavě ekonomiky socialistického státu	250
I. Mezinárodní oběh zboží a zahraniční obchod	250
II. Vliv dělby práce na rozvoj národního hospodářství a jeho zprostředkování zahraničním obchodem	256
III. Ceny a cenová tvorba v zahraničním obchodě socialistických zemí	261

Kapitola devátá

Jevové formy rozdělování podle práce	264
I. Podstata a ekonomická funkce mzdy	264
1. Podstata mzdy	264
2. Ekonomická funkce mzdy	265
II. Úroveň mezd	270
1. Úhrnný mzdový fond	270
2. Podnikový mzdový fond	271
3. Diferenciace mezd	272
4. Nominální mzda	273
5. Reálná mzda	274
III. Mzdová soustava — organizace mezd	275
1. Tarifní soustava	275
2. Formy mezd	277
3. Normování práce	279
IV. Odměňování v zemědělských družstvech	280
1. Rozdělování podle práce v družstvech	281
2. Problémy přechodu na pevnou odměnu	282

Kapitola desátá

Kolooběh peněžních fondů	284
I. Peněžní obrat	284
1. Závislost pohybu materiálních složek společenského produktu a peněžního obratu v procesu rozdělování	285
2. Funkce peněz	289
3. Vliv peněžního obratu na reprodukční proces	290
II. Peněžní fondy	292
1. Soustava peněžních fondů	296
2. Úvěrový fond	299
3. Státní rozpočet	306

Kapitola jedenáctá

Životní úroveň	310
I. Životní úroveň a činitelé ji určující	310
1. Životní úroveň jako ekonomická kategorie	310
2. Složky životní úrovně	312
3. Činitelé určující životní úroveň	314
4. Zpětné působení životní úrovně na výrobu a produktivitu práce	316
II. Nástroje zvyšování životní úrovně	317
1. Zvyšování nominálních mezd, resp. příjmů	320
2. Snižování maloobchodních cen	322
3. Rozšiřování společenské spotřeby obyvatelstva	323
III. Tendence v rozvoji životní úrovně	325
IV. Ukazatelé životní úrovně	326
1. Ukazatelé spotřeby obyvatelstva	326
2. Ukazatelé pracovních a mimopracovních podmínek	329

ODDÍL TŘETÍ

Kapitola dvanáctá

Vznik socialistické ekonomiky	331
I. Úvodní poznámka	331
II. Přejchod od kapitalismu k socialismu a některé otázky socialistické revoluce	332
III. Socialistické zespolečenšování výrobních prostředků	335
1. Zespolečenšování výrobních prostředků jako historický proces	335
2. Znárodnění. Revolučně demokratická opatření v zemědělství	337
3. Ekonomické sektory v přechodném období	340
4. Výrobní združstevňování rolnických hospodářství	341
IV. Rozvoj materiálně technické základny v době přechodu od kapitalismu k socialismu	347
V. Základní ekonomické přeměny v Československu v letech budování socialismu	350
1. Revoluční přeměna politické moci	351
2. Znárodnění	352
3. Pozemková reforma	354
4. Združstevnění vesnice	356
5. Hlavní rysy průmyslového vývoje v Československu v letech přechodu od kapitalismu k socialismu	359
VI. Společné zásady socialistické revoluce a socialistické výstavby v Deklaraci z roku 1957	363
Rejstřík	365